

Forfatter: ?

Titel: Brev fra den Londonske Pøbel til Pøbelen i Kiøbenhavn oversadt af det Engelske ved en dansk Coffardie MaTroS.

Citation: ?: "Brev fra den Londonske Pøbel til Pøbelen i Kiøbenhavn oversadt af det Engelske ved en dansk Coffardie MaTroS.", i ?: *Luxdorpha samling af trykkefriadens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 7*, J.R. Thiele, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefriadens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_007-shoot-workid2_007_026.pdf (tilgået 16. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefriadens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 7

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

↩

Brev fra dm Londonske Pøbel til Pøbelen i Kiøbenhavn oversadt af det Engelske

✂ ved

✂ en dansk Coffardie

✂ MaTroS,

✂ Kiøbenhavn,

✂ Trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende i store Helliggeiststræde.

2

3

✂ Erindring til Læserne

✂ fra Oversætteren.

✂ Jeg har for nogle Aar siden, som Matros været i Engelsk Tieneste, ved den Leylighed er Jeg bleven det Engelske Sprog fuldkommen mægtig. I mine unge Aar blev jeg af mine Forældre holdet til Bogen, som man kalder det, men i mit 13de Aar, og da jeg allerede, havde igienem gaaet 3de Lectie, opsagde jeg Minerva all Huldskab og Troeskab og tog Tie- neste hos Neptunus, hvis Trefork behagede mig meere end Minervæ Ugle, og havde jeg større lyst til at ride paa Bølgerne, end paa Een af Muserne, eller Pegasus, hvad det nu og er for et af de Dyr de studerede helst ride paa.

✂ Denne Underretning, vil jeg i Forveyen give Læserne, paa det de kan vide jeg er en halv lærd og forstaaer mere end en hver simpel Matros og altsaa tør vove at udgive denne min Oversættelse.

✂ Jeg vil og melde noget om hvorledes jeg er kommen til dette Brev.

4

✂ Ved min Nærværelse i London, hvor jeg et par Gange laae i VInterleye, nød jeg den Ære, at blive optaget som Medlem i en Klub, af udsøgte Engelske Patrioter, nemlig af dem som i yderste Grad fægte for Nationens Frihed og hvis Catheder er i Øll og Punchehusene.

✂ Jeg banede mig Veyen til den Værdigbed ved at bevise min Bravoure i et Optog som Pøbelen gjorde imod en Parlaments-Herres Huus, da jeg var saa hældig at slaae et heelt Fag Vinduer ind. Denne berømelige Gierning, erthver- vede mig et almindeligt Navn af en Patriot, ja saa besynderlig en Høragtelse, blandt Pøbelen, saa at man uagtet jeg ey var en indføed, dog ikke tog i Betænkning at indlemme mig som Medlem i en patriotisk Cloub, hvor Cromvels Portrait stedse hængte paa Væggen som en Skydsgud, og var vort Symbolum i dette Sæl- skab: The English People ist liber People. Jeg vil ey bebyrde Læserne med at beskrive den Æres-Beviisning med hvilken jeg i dette Sælskap blev optaget.

✂ Man førte mig ligesom i Triumph, igiennem 3de lange Gader under det bestandige Æres- skrig: Godd blesse The Daens Boy *) Gud velsigne den Danske Dreng. Derpaa blev jeg

✂ *) Man maae ey tage ilde op, at vor Oversætter ortographerer det Engelske urigtigt, man kan sige til hans Undskyldmng, det er Coffardie Engelsk.

5

☒ bragt ind i et Ølhuus, hvor Sælskabets For- samlingsplads var: der blev jeg til Velkomst tildrukket med et Mug, eller laage løst Krus, med ægte Engelsk Øll, og var Skaalen som blev drukket denne: Godd blesse The Englis People, Godd damme The Lord N. N. etc. Gud velsigne det Engelske Folk, Gud forbande Lord N N. Derpaa blev drukket den Skaal: Godd damme the fraens Dog etc. Gud forbande den franske Hund. Derpaa blev drukket. Joen Wilkes Skaal, 43 Gange. Saa drak man min Skaal, med foranførte Æres Raab. Ja der vare nogle i Sælskabet, som gjorde mig den Ære at de sagde: hygelyk aften Englis Man, hy ist godd damm fromtour Blouth etc. han ligner en Engelsk Mand han er min Siæl af vort Blod.

☒ Derefter fik vi en stor Oxesteeq indbragt, og blev ved Maaltidet adskillige smukke Skaaler drukket, iblandt hvilke jeg besynderlig har lagt mærke til Een, saavel for dens smukke Indhold, som for dens Begyndelses Bogstaver, der i det danske Sprog, have en merkwærdig Betydning: den lyder saaledes, Community, Unity, Navigation en Traet. etc. Fælleddskab, Eenighed, Handel og Vandel.

☒ Heraf seer mine Læsere, hvilken Ære mig er vederfaret, hele Nationen burde glæde sig derover? men Misundelsen er nok større end Glæden. Imidlertid, bryster jeg mig i mine Tanker

6

☒ ligesaa meget deraf, som en Lærd-Mand af at bil- ve Medlem i det franske eller tydske Videnskabers Sælskab. Men nu til Sagen igien. Mine Læsere maae vide at jeg er ey allene et simpelt, men et corresponderende Medlem, af berørte patriotiske Klub i London. Siden min Bortreyse derfra har jeg aldrig havt Leylighed til at correspondere om noget af Vigtighed; jeg har ofte ærgret og skammet mig paa den danske Pø- bels Vegne, at jeg en Een Eneste Gang, har kundet mælde noget til deres Bravoure. Men endelig har den 17de Jan. givet mig en Anledning til at melde min Klub noget som har sadt vor danske Pøbel i et stort Lys hos den Engelske og opvækker en besynderlig Høyagtelse for den. Dette har anlediget de Engelske til at fatte en anden Tanke om os, ja det Klub hvori jeg er Medlem, har til vor Pøbels Ære udgivet et Brev i London som er offentlig trykket, og mig tilsendt, og hvilket jeg herved leverer i en oprigtig Oversættelse, formodende, at vores Pøbel, vil glæde sig ved den Æres Beviisning, dem er skeed: næst at befale mig i alles deres Bevaagenhed, som Natten til den 18de Januarii 1772. saa betydelig Udmærkede sig, har jeg den Ære at være Læsernes,

☒ tjenstffylldigste

☒ Coffardie MaTroS,

7

☒ Whith natif Freydom brave

☒ The meannest Brithon Scoruthe heagtest

☒ Slave.

☒ paa Dansk:

☒ Den minste Engelskmand beleer den største Slave, Thi Friheds ædle Skat er ham en medføed Gave.

☒ Lad kun de surseende Moralister længe nok prædike om og indbilde heele Verden at lydighed, Rolighed, Underdanighed og Ordentlighed, ere Kiendemærker paa et retskaffent Folk og go- de Undersaattere i en Skat. Vi engelske Folk, vide dog langt bedre, vi ere dog alt for kloge at lade os binde paa Ærmene, at saadane tvungne og overdrevne politiske Dyder kan lignes ved, end sige overgaae, den ædle, den søde, den kiække

8

☒ 8 Friheds Fordele. Vi betragte alle dem som Slaver og nedrige Gemytter feyge Hjerter, indskrænkede Aander og smaae Siæle, der opofre sin egen Billie og sin naturlige Frihed, allene for at vedligeholde det Navn af gode Borgere, rolige indbyggere og lydige Undersattere.

☒ Jeg som skriver dette paa min hele Nations Vegne, jeg er en virkelig indføed Britter, en fribaarn Mand og en frie Siæl.

☒ Gud fordømme min Siæl, vilde jeg ikke før være en engelsk Dogg, end leve som en Gen- tilmand i en Stat, hvor jeg ey kunde bruge min Frihed efter mit eget Hoved. Gaae ad Helvede til med alle eders Indvendiger i Dosmere, i forte Hunde i hore Unger, som vil tale imod og Laste den ædle den stolte engelske. Pøbels Frihed. Baade Europa og America, baa- de London og Nyeyork, ere Vidner om vore Friheds Frugter. Det engelske Folk er et frit Folk, om hele Verden vilde være Slaver, hvad gaaer det os an? vi mangle en iblandt os de

Hundeunger som tør Laste vor ædle Frihed og paastaae at vor Indskrænkelse, var nyttig til Regieringens Tarv og Rigets Bestyrelse. Men vi naaer jer nok i forbandede Skielme! og i kan være visse paa, at førend vi skal lade os aftrække en Smule af vor gamle Friheds Udøvelse,

9

✂ 9

✂ før skal der ey blive Steen paa Steen i Parlamentshusene, før skal ingen Engelsk Mand æde Oxesteeg, før skal Whilkes gaae i glemme Bogen, før skal vore Matroser gaae med franske Haarpunger i nakken, ja før skal man op- rette Blak en Ærestøtte. Ney ved min Siæl! frie ere vi og skal vi blive, saa længe der er en Draabe engelsk Blod i vore Aarer, Draabe Punche i vore Boller og Budding i vore Maver.

✂ Trods om nogen Nation i hele Verden kan fremvise slige Meriter som vi!. læs om Carl Stuart og glemme ey Cromvel, siig saa om nogen kan sættes i Ligning med os? ney ligesom vi i alle andre Egenskaber, have et unægteligt Fortrin for alle Nationer, saa have vi og i den ædle Friheds Brug. Een Mand af andre Nationer er imod een engelsk Mand at regne som en sex Pens imod en Guinee, aah ! enda mindre, ja Gud forbande mig! som en sort Mær imod een Løve.

✂ Vi have endnu ikke seet af nogen anden Nation den minste berømmelig Gierning som haver gjort den værdig vor Opmærksomhed, langt mindre vor Høyagtelse, vi have neppe troet at der var Pøbel i noget andet Land og allerminst i Kiøbenhavn, thi vi have alletider, med største

10

✂ 10 Væmmelse, hørt den danske Nation berømme, for sin Lydagtighed imod sove og Øvrighed, man har sagt os at den danske Pøbel var den stille- ste fredsommeligste og hørsomste, og at et blot Vink var nok for at holde den inden Anstændig- hens Billigheds og den borgerlige Roligheds Grænsers.

✂ Man har sagt os, at man i den største Stæd i Dannemark, ved alle Leyligheder, og til alle Tider, kunde boe ligesaa tryk og rolig som paa en ubeboet Øe; at et nedrevet Huus, et indslaget Vindue var ligesaa sieldent at see der, som det er sieldent at det mangler her.

✂ Kort man har sagt os saa meget til den danske Pøbels Mispriis, at vi havde største Føye til ar troe, hvad Molisworth har skrevet om de Danske. Men til største Lykke for dem ere vi nu blevne bedre Underrettede og een eeneste berømmelig Gierning, har sadt dem i en fuldkommen Credit hos os. Vi have nemlig ved en Skrivelse fra een af vores Klub, hvis hele Feyl er den ar han ey er Indføed Engelsk (dog maaske han er en engelsk Bastart) erfaret, hvor mandigen, den danske Pøbel har holdet sig Ratten til den 18de Jan. 1772.

11

✂ 11

✂ De have efter Rygtet, ranet, plyndret og skiendet, Meubler og Huse saa tapperligen, opført sig saa voldsomme, trædet den borgerlige Sikkerhed saa reent under Fødder, sadt all Po- litic og Orden saa aldeles udaf Øynene, saa vi maae bekiende, at ey den beste Trop af engelske Stratenrøvere havde kundet gjort det bedre og knap saa godt!

✂ Hvilket behageligt Syn maae det ey være for enhver af den utæmmede Friheds-Patroner, at see saa mange ruinerede Huser, saa mange Huusvilde Mennesker, ja hele Gader at see ud som det saae ud ved Jord Skiælvet i Lissabon? og hvilken Ære for Pøbelen at kunde rose sig af, at alt dette er dens Hænders Gierninger, og hvor sand hvor vigtig bliver ey denne Ære, naar man lægger til at det er skeet i en Stat, som regieres ved de viseste og beste Love, hvor aldrig nogen Voldsomhed er bleven hørt og hvor aldrig den minste Voldsomhed er gaaet ustraffet.

✂ Værdigste Medbrødre, tappre danske Pøbel! hvo vil nu nægte Eders Kiækhed? hvo vil vel tvivle paa at een Pøbel, der i Fredstider, saa tapperligen kan udplyndre Ubevæbnede, og intet Ont forventende Borgere i Krigstider skulle blive de beste Fribyttere?

12

✂ 12

✂ I ville vist ikke mangle Misundere og Bagtalere, der vil vift findes de, som en allene Laste Eders Gierning, men tør være Dumdristige nok for ar sige: I burde exemplariter straffes som Røvere, Banditer, Tyve og Voldsmand, ifald det var mueligt, iblandt saa stor en Hob af utæmmede, at udfinde Hovedmæ- dene. Men kiere Eder efter ingen Ting, Avind følger altid Dyden i Hælene.

✂ I have jo ruineret Jomfruehusene? er ikke det meere end nok til Eders Forsvar? hvo vil vel tvivle om at

derpaa mange af saadane Huse begaaes utilladelige Ting, og mon da ikke Eders Nidkierhed i at straffe Lasterne er høyst priisværdig, allerhelst saadane Laster, som fortørne baade Gud og Mennesker? Een eller anden suursittig Moralist vil nok sige til Eders Forkleinelse, at de som skal hevne Guds Ære, maae selv føre en ustraffelig Vandel, og at Himlens Sag bør udføres ved Folk af andre Egenskaber, end dem, som Selv ere all Drukkenskabs Horeries! og Liderligheds Speyl, at Lov Dom og Ret bør tugte dem, fom forsee sig i en Stat og at en nogle fordrukne Matroser, nogle fortumlede Kieldermænd, Spækhøkere og Bryggerknoller, bør være Justitiens Herolder. Men lad saadane Hundesjæle sige hvad de vil, de burde ved min Siæl have Strips, thi naar

13

☒ 13 saadant Snak skulde holde Stik, saa havde i Gud fordømme mig faaet en Lort ar giøre eder til gode med, i den Stæb i nu have beriget Eder med det røvede Gods.

☒ Vi tvivle ingenlunde paa, at der iblandt Eders Nation, saavel som blandt vores, findes nogle ligesaa uduelige som udhungrede Skribentere, der en kan Drive noget fornuftigt og ey heller due til noget andet, leye Eder en heel hær af disse skrivbare Sjæle til at besyngede Eders Heltegierninger at forsvare og roese Eders Voldsomhed. Derved bliver Eders Æreminde udbredet til Eftertiden, og hele Verden lærer at ligesaavel som man i Kiøbenhavn har Een-gang fundet en Pøbel, som paa Rettens den borgerlige Roligheds og Æresbekostning, har gjort sig Rasende, faa findes der og Skribentere, som paa Ædelmodigheds, Billigheds, Ærbarheds og Menneske Kierligheds Bekostning, forsvare, rose, beskrive og forævige Eders Raferie.

☒ Skulde derimod nogen findes som vil igiennemheigle, disse Hierneløse Scribentere, som vil paastaae og bevise at Eders Opførsel har været høyst mishagelig for den ædelste Menneskeven og beste Regent, høyst stridig imod en Reputations, end sige er Monarchiets, Politic, saa

14

☒ 14

☒ maae I ey forglemme, til Hevn at slaae deres Vinduer ind, men I maae skynde Eder og bruge den beleylige Tid, at ey nogle Skabninger som kaldes Draguner, skulle komme imellem og kiøle Eders Nidkierheds Paroxysme.

☒ Kort; kiære Medbrødre! I have ved Eders Heltegierning vundet vores almindelige Bifald. Vi have Eder til Ære, 7 gange i vort Kloub raabet: Hurra, Gud velsigne den danske Pøbel!

☒ Vi have til Eders Ære ladet en prægtig Tegning i Træe udskiære, hvorpaa vi have afbildet Friheden under adskillige Billeder, som for Exempel, deels med en Skindpels og en Skindhue, holdende i den eene Haand en Fleskeskinke og i den anden et Stykke af en ranet Kakkellov; deels med en bruun Trøye med sølv Knapper i, gaaende paa Træeskoe holdende i den eene Haand en Tønde Tap og i den anden en bortrevet selv Pancheskee. Deels i en Lavantsrok, med vide Buxer holdende en Bylt stiaalne Sengeklæder. Under Figuren staaer den Devise: den danske Pøbels Færdighed i Røven og Plyndren, og ved Siderne staaer en til Eders Ære forfattet Sang, under den bekendte Melodie: The olle King Cole etc. I see da heraf, hvor stor en Priis vi viide at sætte paa Eders Fortienester og maae I heraf lære,

15

☒ 15

☒ at ligesaa vist som den engelske Pøbel overgaaer andre i Frihed og Tapperhed, saavift bær den og Palmen for alle i Høymodiahed, thi hvad andet end en sand Høymodighed skulde bevæge os til at dele saa rundeligen med Eder den Ære, som i saa lang Tid, har været os allene egen, nemlig i Frækhed, Voldsomhed, Urolighed og Ulydighed, i Foragt mod Guds og Statens Love, blandt hele Verden at udmærke sig, som en aveløs selv raadig og uregierlig Pøbel.

☒ paa den hele engelske Pøbels Vegne

☒ af

☒ Joen Hallifax.

☒ Grubstreet i London, den 15 Februarii 1772.

16